

R 204

MEMPERTAHANKAN KEMERDEKAAN
DAN KEDAULATAN NEGARA.

MENJAMIN
KESELAMATAN NEGARA.

MENGERATKAN PERPADUAN
DAN PERSEFAHAMAN

BERSATU

MENJAYAKAN PELAKSANAAN
RANCANGAN MALAYSIA KETIGA.

MENCAPAI MATLAMAT
DASAR EKONOMI BARU.

Inti sari ucapan YAB Perdana Menteri Datuk Hussein Onn selaku
Pemangku Yang Di Pertua UMNO di Perhimpunan Agung UMNO yang
Ke-28 di Kuala Lumpur pada 1hb. Julai 1977.

BERSATU

YAB Perdana Menteri, Datuk Hussein Onn

Perdana Menteri Datuk Hussein Onn menganjurkan kepada semua golongan rakyat dan penduduk di negara ini supaya menitikberatkan atas lima perkara penting dengan tujuan untuk mengekalkan keamanan serta meningkatkan kemajuan supaya negara dan rakyat dapat terus ujud dan hidup dalam aman, makmur dan bahagia.

Datuk Hussein Onn berkata demikian dalam ucapan beliau selaku pemangku Presiden UMNO, di Perhimpunan Agung UMNO yang Ke 28 di Kuala Lumpur pada 1hb. Julai 1977 yang lalu.

Menurut beliau kelima perkara ini ialah :-

Pertama : Kita mestilah sanggup berkorban jiwa-raga sekalipun bagi mempertahankan kemerdekaan dan kedaulatan negara. Tugas ini telah dapat kita tunaikan selama hampir 20 tahun sejak kita mencapai kemerdekaan dalam tahun 1957. Sungguhpun dalam tahun 1963 hingga tahun 1965 kedaulatan kita telah digugat oleh konfrantasi tetapi berkat ketabahan hati serta taatsetia rakyat yang tidak

berbelah bagi kita telah berjaya menghadapi ancaman itu.

- Kedua : Dalam usaha kita mempertahankan kemerdekaan dan kedaulatan negara kita hendaklah menjamin keselamatan negara yang berkekalan. Sungguhpun negara kita mempunyai pasukan keselamatan yang cukup dan cekap bagi mengawal sebarang keadaan yang mungkin timbul disebabkan ancaman-ancaman yang kita hadapi, rakyat haruslah memainkan peranan dan tanggungjawab mereka masing-masing serta kerjasama sepenuhnya dengan pihak tentera dan Polis menguatkuasakan undang-undang. Segala peraturan dan langkah yang dikenakan adalah bertujuan bagi menjamin keselamatan negara seluruhnya. Langkah dan peraturan ini hendaklah sentiasa dipatuhi dan ditaati. Ini adalah perlu supaya Pasukan Keselamatan dan pihak berkuasa dapat membezakan musuh dan anasir-anasir jahat yang berkeliaran di kalangan rakyat dan penduduk. Sebarang langkah dan tindakan sudah pasti menghasilkan kesan yang baik jika rakyat dan penduduk yang taat setia sentiasa patuh kepada peraturan dan undang-undang yang di kuatkuasakan bagi menjamin keselamatan negara.
- Ketiga : Iaitu perkara yang paling penting sekali ialah mengeratkan perpaduan dan persefahaman di kalangan rakyat berbilang kaum bagi mencapai kejayaan maksud perkara pertama dan kedua. Perkara ketiga ini juga penting bagi menjayakan pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga yang berasaskan Dasar Ekonomi Baru.

Keempat : Menjayakan Rancangan Malaysia Ketiga yang merupakan ekoran rancangan-rancangan pembangunan yang lalu yang telah disusun dan dilaksanakan bagi meninggikan taraf ekonomi rakyat seluruhnya serta memperbaiki keadaan hidup penduduk yang miskin dan daif di kawasan-kawasan luarbandar dan di bandar juga.

Kelima : Yang merupakan asas dari segala-segalanya ialah mencapai matlamat Dasar Ekonomi Baru. Sebagai mana kita sekalian sedia maklum dasar ini digubahkan dan dilaksanakan bagi mencapai dua tujuan utama iaitu membasmi kemiskinan dikalangan rakyat tanpa mengira kaum serta menyusun semula masyarakat berbilang kaum yang dahulunya dikenali mengikut pekerjaan masing-masing, supaya dapat mengujudkan masyarakat Malaysia, kokoh dan bersatupadu.

Datuk Hussein Onn menegaskan bahawa inilah jaminan bagi masa depan kita. Jaminan ini boleh memastikan bahawa perpaduan yang telah dicapai sekarang ini akan terus meningkat dan kekal buat selama-lamanya.

Bersatu

Beliau mengharapkan serta menegaskan perlunya kita menitikberatkan serta menumpukan segala usaha dan tenaga kita bagi menjayakan dengan penuh kesungguhan dan keupayaan segala maksud yang terkandung dalam kelima-lima perkara penting ini.

Langkah yang paling berkesan sekali dalam usaha kita mencapai segala maksud dan matlamat lima perkara ini ialah menerusi seruan kita iaitu bersatu dengan menyatupadu serta menggembelengkan kekuatan kita.

Kita Bersatu mempertahankan kemerdekaan dan kedaulatan negara.

Kita Bersatu menjamin keselamatan negara.

Kita Bersatu mengeratkan perpaduan dan persefahaman.

Kita Bersatu menjayakan pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga dan kita Bersatu mencapai matlamat Dasar Ekonomi Baru.

Datuk Hussein Onn berkata bahawa kita sewajarnya bukan sekadar melaung-laungkan seruankata ini, malah membuktikan segala tindakan dan perbuatan kita khususnya bagi mencapai maksud lima perkara yang telah diuraikan beliau.

Sesungguhnya peribahasa “BERSATU TEGUH BERCERAI ROBOH” amatlah tepat dan sesuai dengan hasrat seruan kata atau cogankata kita ini, tegas beliau.

Beliau lebih lanjut menerangkan bahawa sebagai usaha untuk mempopularkan kegunaan cogankata ini, UMNO telahpun menamakan Koperasi UMNO dengan nama Lengkap KOOP BERSATU sementara akhbar Lidah Resmi UMNO yang dahulunya bernama Suara Merdeka ditukar dengan nama Suara Bersatu.

Kemajuan

Datuk Hussein Onn menjelaskan selanjutnya bahawa sungguhpun pada hakikatnya Rancangan Malaysia Ketiga hanya dilancarkan hampir setahun, tetapi projek dan rancangannya yang merupakan lanjutan dari Rancangan Malaysia Kedua, telah diselenggarakan sejak awal tahun lalu, Sekali pun penelitian yang lengkap belum lagi diperbuat mengenai kemajuan ekonomi dalam tempoh 1½ tahun, banyak kemajuan yang telah dicapai hingga hari ini.

Menurut beliau, sesuatu perkembangan yang amat mengalakkan ialah ekonomi kita telah mula pulih semula dengan baik semenjak keadaan kemelesetan yang telah berlaku dalam tahun 1975. Keluaran kasar negara telah bertambah sebanyak 11% dalam tahun 1976, iaitu lebih tinggi daripada yang dijangkakan. Oleh kerana bertambah baiknya keadaan ekonomi dunia, eksport negara pun telah meningkat sebanyak 45 %. Ini adalah disebabkan kenaikan harga getah, bijih timah, kayu-kayu dan balak-balak yang bergergaji.

Eksport minyak telah juga meningkat sebanyak 90% dari pengeluarannya dari 99 ribu tong sehari dalam tahun 1975 kepada 195 ribu tong sehari dalam tahun 1976. Pada masa ini keluaran minyak adalah sebanyak 190 ribu tong sehari dan mengikut prospek Rancangan Malaysia Ketiga paras pengeluaran setinggi ini sepatutnya dicapai dalam tahun 1978. Perjanjian Pembahagian Pengeluaran yang telah ditandatangani antara Kerajaan dengan syarikat-syarikat minyak telah menggalakkan pelaburan dalam sektor Petroleum. Usaha-usaha meningkatkan mutu dan pengeluaran getah melalui FELDA telah juga ditingkatkan. Tanaman getah baru oleh Risda, Rancangan Parit dan Taliair, kredit luar bandar dan perkhidmatan-perkhidmatan tambahan telah juga diberikan perhatian yang pesat. Rancangan-rancangan Lembaga Pertubuhan Peladang, FAMA dan Lembaga Padi dan Beras Negara akan juga diperluaskan lagi.

Peranan Pernas, UDA, SEDC dan MARA untuk mempepori rancangan-rancangan menyusun semula masyarakat akan juga diperluaskan lagi. Projek-projek yang diusahakan oleh lain-lain ejensi dan pihak berkuasa pembangunan seperti Jengka Tiga Segi, Pahang Tenggara, Johor Tenggara dan Trengganu Tengah dan tidak lama lagi kawasan Ulu Kelantan di laksanakan ke arah tujuan yang sama.

Projek-projek seperti Dermaga Tanjung Gedang di Kuantan, Pahang dan pusat pembekalan di Cukai Kemaman, Trengganu

yang akan mengendalikan perusahaan Petroleum dan lain-lain rancangan besar yang akan diselenggarakan di Pantai Timur akan mengurangkan imbalan wilayah yang tidak sama di Negara ini.

Iklim Baik

Pelabur-pelabur swasta adalah juga mustahak untuk mengadakan peluang-peluang kepada kaum Bumiputra mengambil bahagian yang lebih luas lagi dalam lapangan kegiatan ekonomi moden terutama sekali dalam sektor perindustrian dan perdagangan.

Datuk Hussein Onn menegaskan bahawa inilah sebabnya Kerajaan telah mengorak langkah mengemukakan pengubahsuaian-pengubahsuaian kepada Akta Kemajuan Petroleum dan menyelaraskan perindustrian dengan maksud hendak memperbaiki keadaan pelaburan dan membolehkan matlamat pelaburan bagi sektor swasta itu dicapai di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Selain daripada itu Jawatankuasa Kabinet mengenai Pelaburan yang dipengerusikan oleh Timbalan Perdana Menteri itu akan terus diperhatikan dengan teliti terhadap peraturan pentadbiran dan undang-undang berkaitan dengan pelabur-pelabur swasta dengan tujuan hendak membantu pelabur-pelabur melaksanakan projek-projek mereka dengan licin.

Bagi memastikan langkah dan usaha Kerajaan ini memandangkan hasil yang lebih berkesan, semua pihak diingatkan supaya tidak melakukan sesuatu yang boleh menjejaskan iklim baik yang wujud sekarang ini yang boleh menarik serta menggalakkan pelabur luar negara kita ini. Ingatan ini khusus ditujukan kepada kesatuan-kesatuan sekerja yang senentiasa menggunakan senjata tindakan perusahaan dalam sebarang tuntutan kenaikan gaji atau syarat-syarat perkhidmatan.

Perdana Menteri selanjutnya mengatakan bahawa memanglah Kerajaan mengalu-alukan kegiatan dan pergerakan kesatuan

sekerja yang sehat. Kerajaan juga menggalakkan Kesatuan-Kesatuan Sekerja yang kecil-kecil yang mempunyai bidang dan lapangan perkhidmatan dan kerja yang sama bercantum atau bergabung di dalam pertubuhan yang lebih besar dengan tujuan menghasilkan faedah yang lebih berkesan dalam memperjuangkan kepentingan dan kebajikan anggota mereka.

Tetapi sayangnya, kata Perdana Menteri, ada pula sebilangan pemimpin-pemimpin Kesatuan Sekerja, setelah diberikan keyakinan dan kepercayaan oleh anggota yang begitu ramai, lupakan kepada kewajipan dan tanggungjawab mereka terhadap rakyat dan negara. Mereka menggunakan kuasa sewenang-wenangnya serta menunjukkan kekuatan jumlah bilangan ahli gabungannya menggugat dan memaksa majikan tunduk kepada tekanan dan ugutan mereka itu.

Oleh kerana pengkhususan dan kemahiran mereka di dalam bidang ini mereka petah berdolaldalik serta memberi penerangan yang tidak betul dan berlainan kepada anggota-anggota kesatuan dan majikan, dengan tujuan untuk menonjol sebagai pelupur. Sebenarnya mereka ini menggunakan keyakinan dan kepercayaan yang diamanahkan kepada mereka itu untuk lebih menonjolkan keperibadian pemimpin mereka sendiri dari memperjuangkan kepentingan dan kebajikan anggota kesatuan seluruhnya.

Datuk Hussein Onn menegaskan bahawa Kerajaan sentiasa bersikap adil dan kerap kali melayani serta memberi pertimbangan yang saksama terhadap sebarang tuntutan kenaikan gaji yang dikemukakan oleh pekerja-pekerjanya. Dalam menimbangkan tuntutan Kerajaan terpaksa memikirkan bersama kepentingan dan kebajikan rakyat seluruhnya, terutama penduduk-penduduk kawasan luar bandar yang miskin dan daif yang juga memerlukan perhatian. Kerajaan tidak dapat memenuhi sepenuhnya tuntutan yang jumlah besarnya terkeluar dari kemampuan dan keupayaan punca kewangannya atau jika dibayar akan menjejaskan ekonomi negara seluruhnya. Jika keadaan ekonomi

negara kita mundur atau merosot, akibat buruknya akan juga dirasakan oleh kaum pekerja.

Jaminan

Datuk Hussein Onn menerangkan bahawa kenaikan-kenaikan harga dalam tahun 1976 adalah rendah jika dibandingkan dengan keadaan inflasi antara tahun 1973 dan 1974. Kerajaan, kata beliau, akan terus memerhatikan serta mengawasi kenaikan harga barang-barang ini supaya langkah-langkah yang mustahak dapat di ambil bagi mengelakkan daripada berlaku lagi kenaikan harga barang yang tinggi dalam negara kita ini.

Keselamatan

Perdana Menteri menegaskan bahawa politik, ekonomi, perpaduan dan keselamatan adalah perkara-perkara yang mempunyai kaitan antara satu sama lain. Kita tidak boleh mencapai taraf ekonomi yang lebih meningkat jika kesetabilan politik kita tidak kukuh, kata beliau. Jika kedua-dua ini tidak stabil maka sudah tentu perpaduan kita akan tergugat dan ini akan menjejaskan keselamatan negara.

Beliau bersyukur bahawa perpaduan telah dapat dikekalkan di kalangan parti-parti politik dalam Barisan Nasional serta di antara rakyat berbilang kaum. Dengan perlaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga dan projek-projek di bawah Dasar Ekonomi Baru, kita akan terus dapat mengekalkan kesetabilan ekonomi negara. Apa yang diperlukan ialah memastikan supaya keselamatan negara terkawal dan terjamin sekarang ini dapat terus kekal agar usaha-usaha kerajaan meningkatkan lagi taraf ekonomi rakyat serta memperbaiki keadaan hidup mereka yang miskin dan daif di kampung dan di kawasan-kawasan perbandaran lama tidak akan terganggu dan tergendala.

Beliau juga bersyukur bahawa dengan tindakan tegas dan

langkah-langkah ketat Kerajaan serta gerakan-gerakan cekap anggota pasukan keselamatan, keadaan keselamatan di negara ini semakin bertambah baik. Kejadian-kejadian yang berlaku telah juga berkurangan. Bertambah pula kesedaran yang ditunjukkan oleh orangramai menyampaikan segera maklumat-maklumat mengenai segala kegiatan dan perbuatan yang disyaki amatlah menggalakkan. Ini membolehkan pasukan keselamatan bertindak dengan cepat. Dalam hubungan ini Datuk Hussein Onn mengucapkan terimakasih kepada rakyat yang telah bekerjasama dan memberi sokongan kepada anggota pasukan polis dan tentera menjalankan tugas dan peranan mereka menjaga dan mempertahankan keselamatan negara.

Penghargaan

Perdana Menteri selanjutnya menyatakan penghargaan tinggi kepada Kerajaan Negeri Thai, khususnya anggota-anggota pasukan keselamatan negara jiran kita itu yang telah mengambil bahagian dalam gerakan “Daoyai Musnah” di kawasan sempadan. Kejayaan cemerlang yang telah diperolehi dari gerakan bersama itu telah memutuskan tali perhubungan serta melumpuhkan kegiatan-kegiatan jahat di pihak musuh kita.

Datuk Hussein Onn yakin sepenuhnya bahawa dengan adanya juga kerjasama dan persefahaman antara kita dengan pihak berkuasa Indonesia dan Kerajaan Singapura, usaha kita mempertahankan kedaulatan dan kemerdekaan negara serta mengekalkan sistem hidup dan keperibadian kita sendiri, akan terus berjaya.

Dalam hubungan ini beliau menyeru seluruh rakyat memberikan sepenuh sokongan kepada pasukan keselamatan dan seterusnya menyumbangkan hidmat bakti mereka membantu usaha-usaha Kerajaan menghancurkan serta menghapuskan kegiatan komunis, anasir-anasir subversif, dan anti-nasional, supaya kita dapat terus hidup dalam aman, makmur dan bahagia. Mereka hendaklah melibatkan diri dalam sistem pertahanan kampung dan

kawasan dengan menyertai unit-unit RELA dan RUKUN TETANGGA.

Disamping ancaman dari pengganas komunis, anasir-anasir subversif dan anti-nasional, kita juga menghadapi kegiatan penyalahgunaan dan pengedaran dadah. Langkah-langkah yang ketat dan sesuai telah pun diambil bagi mencegah kegiatan dan perbuatan keji ini daripada berleluasa.

Datuk Hussein Onn mengatakan bahawa Kerajaan mengambil perhatian yang berat terhadap masalah ini supaya ia tidak menjejaskan keadaan keselamatan negara yang sedang terkawal sekarang. UMNO sendiri telah juga bertindak bagi menghadapi dan mengatasi masalah dadah yang buruk ini.

Selain rancangan dan kemudahan pemulihan untuk penagih-penagih dadah bagi membolehkan mereka ini memulakan perkhidmatan baru dalam masyarakat, nilai pelajar agama telah ditingkatkan di sekolah-sekolah dan di pusat-pusat pengajian tinggi supaya dapat mencegah ramai bilangan muda mudi kita dari terjerumus ke lembah yang hina.

Itulah sebabnya beliau selalu menyarankan perlunya diberi didikan agama kepada anak-anak kita supaya dimasa depannya mereka tidak senang dipengaruhi oleh sebarang gejala yang tidak sehat yang boleh menyebabkan keruntuhan akhlak. Ibu bapa juga, kata beliau, hendaklah sentiasa mendekati anak-anak mereka serta meneliti dan mengawasi pelajaran dan kegiatan mereka agar masa depan mereka akan lebih terjamin.

Pendidikan

Perdana Menteri menegaskan bahawa Kerajaan menyediakan berbagai kemudahan dengan tujuan meninggikan lagi pendidikan rohani dan jasmani serta mutu pelajaran anak-anak kita, khusus dalam perusahaan sains dan teknologi. Disamping menambahkan

bilangan tempat di Universiti-Universiti tempatan, usaha-usaha juga dijalankan bagi mendapatkan tempat di universiti-universiti luar negeri atau mendapat tambahan tempat dan kemudahan di pusat-pusat pengajian luar negeri, terutama di negara-negara Islam, dimana ramai pelajar-pelajar kita sedang mengikuti berbagai kursus.

Kesemuanya ini dilakukan khusus bagi menampung keperluan-keperluan pelajar-pelajar kita yang telah menunjukkan minat dan keupayaan yang mengalakkan. Ini merupakan natijah-natijah yang baik kerana pelajaran merupakan asas penting untuk mengujudkan tenaga bumiputra yang diperlukan bagi mengisi jurang di bawah Dasar Ekonomi Baru.

Disamping itu pengajian dalam jurusan ugama-ugama juga diperhebatkan bagi menampung keperluan masa depan yang semakin bertambah. Sebuah Maktab Perguruan Ugama yang tersendiri telah pun ditubuhkan. Kegiatan-kegiatan lain dengan tujuan meninggikan lagi syiar Islam dijalankan oleh Bahagian Ugama dan Pusat Islam yang di bawah kelolaan Jabatan beliau sendiri. Beliau selanjutnya memberi pengakuan bahawa Kerajaan akan menjalankan apa juga langkah yang boleh dan sesuai bagi meninggikan lagi syiar dan kesucian Islam serta menjamin kedudukan yang tinggi Ugama Suci ini sejajar dengan tarafnya sebagai Ugama Rasmi Negara kita.

Dasar Luar Negeri

Datuk Hussein Onn menerangkan bahawa hasil yang besar lagi berfaedah telah diperolehi dari lawatan beliau ke negara-negara Islam iaitu Arab Saudi dalam bulan Ogos tahun lalu dan Republik Mesir, Libya, Turkey dan Iraq pada awal tahun ini. Selain dari dapat mengeratkan perhubungan persahabatan dan persaudaraan, beliau telah juga dapat menandatangani beberapa perjanjian kerjasama dua hala dan bantuan teknik khasnya dalam bidang sains dan teknologi.

Disamping mencari sahabat-sahabat baru yang boleh menguntungkan rakyat dan negara, kita sentiasa mengeratkan hubungan kita dengan negara-negara jiran tetangga, terutama dalam bidang ekonomi dan kerjasama dua hala, kata Datuk Hussein Onn.

Dalam melaksanakan dasar luar yang berkecuali dan bebas, kita sentiasa menghulurkan tangan untuk persahabatan kepada semua negara yang hendak berbaik-baik dengan kita, tidak kira apa juga corak pentadbiran dan ideologi politik mereka asalkan mereka sanggup mengakui kemerdekaan dan kedaulatan kita dan tidak akan campur tangan dalam hal ehwal dalam negeri kita.

Datuk Hussein Onn berkata selanjutnya:-

Dalam usaha kita meluaskan pasaran barang-barang mentah pengeluaran kita serta berikhtiar mendapatkan harga yang lebih tinggi dan stabil untuk barang-barang ini atau mendapatkan bantuan ekonomi dan kerjasama bagi menjayakan rancangan-rancangan pembangunan, kita tidak akan sama sekali menggadaikan maruah dan keperibadian kita atau tunduk kepada sebarang tekanan dan ikatan.

Kita memanglah mengalu-alukan bantuan atau pinjaman dari luar untuk membiayai rancangan-rancangan pembangunan kita. Tetapi kita lebih suka kepada jaminan agar barang-barang pengeluaran utama kita itu mendapat harga pasaran yang adil dan tinggi tanpa sebarang tekanan dari negara-negara tertentu yang boleh menjatuhkan harga barang-barang kita itu.

Keputusan Persidangan Kommenwel menubuhkan Jawatankuasa Kerja Teknik (Technical Working Group) untuk mengkaji serta menerangkan kepada negara-negara maju terhadap cadangan menubuhkan Tabungan Bersama membiayai Stock Penimbunan Barangan, merupakan natijah bagi Malaysia.

Satu lagi keputusan Persidangan Kommenwel yang akan memberi faedah kepada negara ialah supaya pemberian pinjaman yang dikenakan faedah rendah tidak seharusnya berasaskan kepada pendapatan per kapita sesebuah negara semata-mata, tetapi faktor-faktor lain patut juga diberikan pertimbangan.

Pada masa-masa yang lalu oleh kerana pendapatan per kapita kita adalah tinggi, Malaysia telah dianggap sebagai negara yang maju dan ditakrifkan sebagai tidak layak menerima pemberian pinjaman yang dikenakan faedah rendah itu, pada hal kita mempunyai lebih kurang 45% bilangan keluarga yang bertaraf miskin di kalangan penduduk kita.

ASEAN

Bercakap mengenai kerjasama serantau, Datuk Hussein Onn mengatakan bahawa sungguh pun kejayaan yang telah dicapai setakat ini di antara negara-negara Asean amatlah membanggakan, tetapi banyak lagi yang harus dilakukan supaya kesan yang lebih bermakna dan mendalam dapat diperolehi yang boleh dinikmati bersama oleh rakyat-rakyat di rantau ini, khususnya negara-negara Asean sendiri.

Malaysia telah diberikan penghormatan menjadi tuan rumah kepada Persidangan Kemuncak Kedua Ketua-Ketua Negara Asean yang akan berlansung di Ibu Negara pada bulan depan. Bersempena dengan Persidangan Kemuncak yang Kedua ini, Ketua-Ketua Negara Asean telah juga bersetuju mengambil peluang menemui Perdana Menteri-Perdana Menteri Australia, Jepun dan New Zealand. Sebagaimana kita sedia maklum negara-negara anggota Asean mempunyai hubungan ekonomi dan kerjasama yang rapat dengan negara-negara ini dan adalah penting bagi kita mengekalkan suasana persefahaman dan kerjasama yang baik demi kepentingan kedua-kedua belah pihak. Datuk Hussein Onn menyatakan harapan beliau agar Persidangan Kemuncak Yang Kedua ini akan dapat mengeratkan lagi kerjasama serantau

supaya Asean dapat terus bergerak mencapai matlamat kejayaan yang lebih meningkat lagi.

Ingatan

Datuk Hussein Onn selanjutnya memperingatkan bahawa kekuatan sesebuah negara bukanlah dinilai dari kekuatan tentera dan polis sahaja, tetapi tergantung kepada semangat dan jiwa rakyat. Jika rakyat sanggup berkorban bukan sahaja tenaga bahkan jiwa raga mereka sekali pun bagi mempertahankan negara, maka tidak ada sesuatu kuasa dalam dunia ini yang boleh menaklukkan negara itu.

Disunting oleh *Haji Abdul Majid*.

Rekabentuk oleh *Bahagian Visual*.

Diterbitkan oleh Jabatan Penerangan, Kementerian Penerangan.

Dicetak oleh Percetakan Jiwabaru Sdn., Bhd.

Disember 1977

BK:088 (M) 77